

POSUDEK OPONENTA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Jméno studenta: Jiří BERAN

Název práce: *EDICE KONCEPTŮ DOPISŮ Z ROKU 1592 OLOMOUCKÉHO BISKUPA STANISLAVA PAVLOVSKÉHO S JEHO BRATRY*

Vedoucí práce: doc. PhDr. Jana Vojtíšková, Ph.D.

Oponent: Mgr. Jindřich Kolda, Ph.D.

Obor a forma studia: Ar – Hi, komb.

Povinná kritéria hodnocení práce	Stupeň hodnocení					
	A	B	C	D	E	F
Formální úprava a náležitosti práce	☒	☐	☐	☐	☐	☐
Logická stavba a členění práce	☒	☐	☐	☐	☐	☐
Jazyková a terminologická úroveň	☒	☐	☐	☐	☐	☐
Náročnost tématu na teoretické znalosti	☒	☐	☐	☐	☐	☐
Náročnost tématu na praktické dovednosti a na čas	☒	☐	☐	☐	☐	☐
Adekvátnost použitých metod a způsob jejich použití	☒	☐	☐	☐	☐	☐
Důkladnost zpracování (jdoucí do podrobností)	☒	☐	☐	☐	☐	☐
Práce s literaturou (citace, poznámky)	☒	☐	☐	☐	☐	☐
Práce s prameny (využití, citace, poznámky)	☒	☐	☐	☐	☐	☐
Vymezení cíle a jeho naplnění	☒	☐	☐	☐	☐	☐
Vlastní přínos studenta	☒	☐	☐	☐	☐	☐
Využitelnost výsledků práce v teorii nebo v praxi	☒	☐	☐	☐	☐	☐

Celkové posouzení práce a zdůvodnění hodnocení:

BP je zaměřena na diplomatický rozbor tzv. kopiáře olomouckého biskupa Stanislava Pavlovského z roku 1592, v rámci něhož přináší edici listů, které biskup adresoval svým rodným bratrům. Termín kopiář dává bakalant správně do uvozovek, když se jedná o dobové označení konvolutu, který představují ve skutečnosti registra dokumentů, nejen korespondence, ale i kvitancí, patentů či záležitostí biskupova služebnictva. Už z tohoto faktu je zřejmé, že autor práce je schopen přikročit k materiálu kriticky a patřičně jej odborně zhodnotit. Tuto svou schopnost prokazuje ostatně na více místech, např. v pasážích, kde odhaluje chybně uvedené adresáty některých listů a pokouší se hledat, komu byla ve skutečnosti konkrétní korespondence určena.

Práce je členěna logicky, po Úvodu shrnujícím dosavadní bádání následují kapitoly věnované postupně osobnosti biskupa Pavlovského (včetně jeho rodového pozadí, které je důležité zejména s ohledem na editované listy), kanceláři olomouckých biskupů ve sledovaném období, samotnému diplomatickému rozboru register a obsahové analýze Pavlovského

korrespondence s jeho bratry. Pátým oddílem práce (o 30 stranách vč. rejstříků a edičních poznámek) je pak edice vybraných listů (z celkových 433 zápisů se jedná o 33 položek) adresovaných rodným bratřím biskupa. Jak se zdá, nebylo tomuto výseku biskupských aktivit věnováno dosavadními badateli větší pozornosti – pečlivě zpracovaná edice se tak může stát mj. poměrně dobrým obrazem vztahů Stanislava Pavlovského se svým sociálním prostředím, když zde úloha biskupská vystupuje na stejné rovině (a místy dokonce dominantněji) jako role rodová či pokrevní. Z listů ovšem vcelku zjasně vyplývá, že se v tomto případě nesetkáváme s klasickými nepotistickými postupy, kterých nebylo v raném novověku ušetřeno prakticky žádné (nejen mocenské) prostředí. Získané poznatky jsou pak shrnuty v Závěru.

Z dílčích připomínek jen nemnohé: při zpracovávání medailonku biskupa se místy autor nechal lehce svést některými formulacemi z Paprockého *Zrcadla* (např. tou o známostech Pavlovského prapředků s Čechem a Lechem) – zde by asi bylo vhodné dodat, že s podobnými „fakty“ je nutno pracovat jako s dobovými vyjádřeními jistých skutečností, u nichž byla opora v pramenech (resp. realitě) ne až tak zcela podstatná. Do výčtu Pavlovského zásluh bych doplnil skutečnost, že právě za jeho episkopátu byly na Moravě roku 1591 vyhlášeny Tridentské dekry jako základní rámec existence reformované „barokní“ katolické církve (bylo to dokonce o dekádu dříve než v Čechách). V jejich intencích se nesla podstatná část biskupova „veřejného“ působení (které bakalant zmiňuje). V kapitole věnované rozboru bych doporučil kvantifikovat jednotlivé typy zápisů, když korespondence činí z celkových 433 jen část (byť podstatnou), možná by nebylo od věci zmínit i další prostředí, do nichž biskupské listy směřovaly. Semtam se v práci objeví drobné chybičky „redakční“ povahy (kolísání čísel poznámek pod čarou v textu – tu před interpunkcí, tu za ní) apod. Nic z toho však nesnižuje kvalitu práce, a to jak ve smyslu samotného textu, tak výkonu autora.

Práci doporučuji k obhajobě.

V Hradci Králové 11. 8. 2021
